

สินค้ากล้วยไม้

สถานการณ์กล้วยไม้โลก

- ตลาดกล้วยไม้โลกมีมูลค่าประมาณ 400 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ส่วนใหญ่เป็นกล้วยไม้เขตร้อน โดยมีตลาดรับซื้อกว่า 84 ประเทศที่สำคัญ ได้แก่ ญี่ปุ่น สหรัฐฯ อิตาลี จีน และเวียดนาม
- เนเธอร์แลนด์เป็นแหล่งผลิตและส่งออกอันดับ 1 ของโลกซึ่งส่วนใหญ่เป็นกล้วยไม้เขตกึ่งเขตร้อน
- ส่วนไทยเป็นผู้ผลิตและส่งออกดอกกล้วยไม้เขตร้อนอันดับ 1 (Tropical orchid) ของโลก
- แหล่งผลิตกล้วยไม้โลกที่สำคัญอื่นๆ ได้แก่ นิวซีแลนด์ ไต้หวัน ไทย มาเลเซีย สิงคโปร์ และญี่ปุ่น

การผลิตกล้วยไม้ของประเทศไทย

กล้วยไม้ถือเป็นหนึ่งในสินค้าที่เป็นสัญลักษณ์ของไทย พันธุ์ที่ส่งออก ได้แก่ สกุลหวาย มอคคารา และแวนดา ช่วงผลผลิตสูง 2 ช่วง คือ เดือน ก.พ. - มี.ค. และเดือน ส.ค.-ก.ย. แหล่งผลิต (5 อันดับแรก) : นครปฐม สมุทรสาคร กทม. ราชบุรี นนทบุรี ผลผลิตกล้วยไม้ไทย : ผลผลิตที่ผลิตเพื่อส่งออกประมาณ 40% ส่วนอีก 60% เป็นการผลิตเพื่อใช้ในประเทศ (เป็นกล้วยไม้ที่มีคุณภาพต่ำกว่ามาตรฐานการส่งออก) มีจำนวนผู้ส่งออกกล้วยไม้ไทยประมาณ 100 รายและเกษตรกรผู้ปลูกกล้วยไม้ประมาณ 3,000 ราย

สถานการณ์การส่งออก ปี 2559

การส่งออกเดือน ม.ค.-ก.พ. 2560 มีปริมาณ 8,606 เมตริกตัน คิดเป็นมูลค่า 12.51 ล้านเหรียญสหรัฐฯ อัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้น 9.64% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายประเภทพบว่า สินค้าดอกกล้วยไม้ไม่มีมูลค่าการส่งออกเท่ากับช่วงเดียวกันของปีก่อน คิดเป็นมูลค่า 9.68 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ในส่วนสินค้านักกล้วยไม้มีมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้น 63.58% โดยมีมูลค่า 2.83 ล้านเหรียญสหรัฐฯ

คู่ค้าสำคัญ :

- ดอกกล้วยไม้ : ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา อิตาลี จีน และอินเดีย
- ต้นกล้วยไม้ : ญี่ปุ่น เยอรมนี เวียดนาม เนเธอร์แลนด์ และบราซิล

สถานการณ์การผลิตดอกกล้วยไม้ของประเทศไทย

	ปี 2559	คาดการณ์ปี 2560	อัตราขยายตัว %
เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	20,703	20,629	-0.36
ผลผลิต (ตัน)	46,375	47,137	1.64

ที่มา: สำนักเศรษฐกิจการเกษตร

ตลาดส่งออกสำคัญ

ประเทศ	มูลค่า : M USD		อัตราขยายตัว %		สัดส่วน %	
	2559 (ม.ค.-ธ.ค.)	2560 (ม.ค.-ก.พ.)	2559 (ม.ค.-ธ.ค.)	2560 (ม.ค.-ก.พ.)	2559 (ม.ค.-ธ.ค.)	2560 (ม.ค.-ก.พ.)
1. ญี่ปุ่น	21.58	2.57	4.05	-10.45	29.70	20.54
2. สหรัฐอเมริกา	16.35	2.45	14.98	22.50	22.50	19.58
3. เนเธอร์แลนด์	2.77	1.65	-64.53	106.25	3.81	13.19
4. จีน	4.78	0.80	1.49	-2.44	6.58	6.39
5. อินเดีย	3.55	0.75	-12.35	-12.79	4.89	6.00
6. อิตาลี	5.14	0.62	14.22	14.81	7.07	4.96
7. เวียดนาม	4.16	0.61	17.18	-3.17	5.73	4.88
8. เยอรมนี	0.63	0.35	-79.61	2.94	0.87	2.80
9. ออสเตรเลีย	1.62	0.26	-6.90	-10.34	2.23	2.08
10. บราซิล	0.29	0.24	-86.88	14.29	0.40	1.92
รวม 10 ประเทศ	60.87	10.30	-8.63	10.04	83.77	82.33
อื่น ๆ	11.79	2.21	-11.22	7.80	16.23	17.67
มูลค่ารวม	72.66	12.51	-9.06	9.64	100.00	100.00

ภาพการณ์ส่งออกสินค้าดอกกล้วยไม้ และต้นกล้วยไม้

สินค้า	มูลค่า: M USD		อัตราขยายตัว %		สัดส่วน %
	2559 ม.ค.-ธ.ค.	2560 ม.ค.-ก.พ.	2559 ม.ค.-ธ.ค.	2560 ม.ค.-ก.พ.	2560 ม.ค.-ก.พ.
ดอกกล้วยไม้และต้นกล้วยไม้	72.66	12.51	-9.06	9.64	100.00
1. ดอกกล้วยไม้	66.01	9.68	7.02	0.00	77.38
2. ต้นกล้วยไม้	6.65	2.83	-63.50	63.58	22.62

คู่แข่งที่สำคัญ :

- ดอกกล้วยไม้ สิงคโปร์ มาเลเซีย
- ต้นกล้วยไม้ ไต้หวัน

จุดแข็ง

1. ไทยเป็นผู้นำการผลิตและการส่งออกกล้วยไม้เมืองร้อน
2. แหล่งเพาะปลูกตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีศักยภาพและเหมาะสม

ปัญหาและอุปสรรค

1. ปัญหาภัยแล้ง ขาดแคลนน้ำ และน้ำเค็มรุกพื้นที่การผลิตกล้วยไม้
2. ราคากล้วยไม้ตกต่ำในช่วงผลผลิตออกมาก กระจุกตัวระหว่างเดือนสิงหาคม – ตุลาคม
3. คุณภาพกล้วยไม้ตัดดอกไม่ได้มาตรฐาน/ไม่สม่ำเสมอ
4. พ่อค้าจีนมารับซื้อผลผลิตจากเกษตรกรโดยตรงที่สวน โดยไม่ผ่านผู้ประกอบการหรือกลุ่มผู้รวบรวม ทำให้กลไกตลาดกล้วยไม้บิดเบือนไปจากเดิม
5. อัตราค่าระวางการส่งออกทางเครื่องบินมีราคาสูง /พื้นที่ระวางไม่เพียงพอในช่วงเทศกาลที่ต้องการสินค้ามาก

กลยุทธ์

1. สนับสนุน/ส่งเสริมการสร้างผลิตภัณฑ์จากกล้วยไม้ และสร้างมูลค่าเพิ่มกล้วยไม้ให้มากขึ้น
2. เร่งกระจายผลผลิตกล้วยไม้ทั้งตลาดภายในและส่งออกต่างประเทศให้มาก
3. อบรมให้ความรู้เทคโนโลยีการผลิตกล้วยไม้คุณภาพ
4. สนับสนุนการประชาสัมพันธ์กล้วยไม้ไทยให้เป็นที่รู้จักและเป็นที่ต้องการในตลาดต่างประเทศมากขึ้น

แนวโน้มการส่งออก

- มูลค่าการส่งออกสินค้ากล้วยไม้เดือน ม.ค.-ก.พ. 2560 เพิ่มขึ้น 9.64% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน เริ่มมีคำสั่งซื้อจากประเทศคู่ค้าหลัก ได้แก่ สหรัฐอเมริกา และ ญี่ปุ่น ทำให้มูลค่าการส่งออกสินค้าดอกกล้วยไม้เพิ่มขึ้นเล็กน้อย
- แนวโน้มพฤติกรรมผู้บริโภคต่อสินค้ากล้วยไม้พบว่า ปัจจุบันนี้ผู้บริโภคยังคงมีต้องการดอกกล้วยไม้ที่มีคุณภาพและกล้วยไม้สายพันธุ์ใหม่ๆ ที่มีความหลากหลาย

มาตรฐานและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง:

- กรมวิชาการเกษตรกำหนดให้สินค้ากล้วยไม้ต้องผ่านการรมสารเมทิลโบรไมด์ และขอใบรับรองปลอดศัตรูพืช (Phytosanitary Certificate หรือ PC) กำกับไปกับสินค้ากล้วยไม้ตัดดอก
- มกอช.กำหนดมาตรฐานช่อดอกกล้วยไม้ ตามประกาศคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติมาตรฐานเลขที่ 5001-2552

กราฟการส่งออกสินค้ากล้วยไม้
(มูลค่าล้านเหรียญสหรัฐฯ)

